

[Indenrigsministeren.]

det er jo i denne Sag i Baad med Fagforbundene, og de Vanskeligheder, der møder Forbundene og disses Medlemmer i Form af Byrder foranlediget ved Arbejdsløshed, møder i udstrakt Grad ogsaa Stat og Kommune.

Jeg redegjorde i forrige Samling i min Tale om denne Sag udførligt for de Ofre, der fra Stats og Kommuners Side er bragt paa Arbejdsløshedens Alter gennem de sidste 7—8 Aar, og det er formidable Tal, Tal af en saadan Størrelse ikke blot, hvad Understøttelser angaar, men ogsaa, hvad Tilvejebringelse af Arbejde angaar, at de Herrer, der staar i Spidsen for Organisationsmagten her i Landet, bør gøre sig klart, at tilsvarende Byrder vil det offentlige fremtidig ikke kunne bære, og at man derfor kommer til at tage Situationen indenfor Erhvervslivet saaledes, som den faktisk ligger.

Nu siger det ærede Medlem, at Tallet paa arbejdsløse er langt større, end det fremgaar af de officielle Tal. Hvordan ved det ærede Medlem nu det? Der er sandsynligvis ikke faa, som gaar uden Arbejde, og som ikke medregnes i de officielle Tal — saaledes er det i Dag, og saaledes har det ganske utvivlsomt altid været —, thi der er altid en hel Del Folk, som moralsk saaledes ødelægges gennem Arbejdsløshed, at de ikke længere interesserer sig for at skaffe sig Arbejde. Ja, det er utvivlsomt saaledes, thi hvis de interesserer sig derfor, saa melder de sig til Arbejdsanvisningskontorerne, og de, der melder sig dér, de kommer med i de officielle Tal, og selv om de ikke har nogen Interesse i at gaa til Kontrollen af Hensyn til, at de ikke længere faar vedtægtsmæssig Understøttelse, saa vilde de, hvis de stadig holdt sig i Tilknytning til Arbejdsløshedskasserne og stadig mindede dem om deres Tilværelse, komme til at indgaa i de Tal, som afgives fra Arbejdsløshedskasserne til Arbejdsanvisningskontorerne, og derfor ogsaa indgaa i Rækken af Personer, som medregnes ved de officielle Opgørelser. At mange har maattet udmelde sig af Arbejdsløshedskasserne, det er paa ingen Maade en Begrundelse for, at de ikke kan komme med ved de talmæssige Opgørelser over Arbejdsløshedens Omfang.

Det ærede Medlem Hr. Einer Jensen mente, at min Stilling til Arbejdsløshedsproblemet og til Arbejdsløshedslovgivningen gennem Aarene havde undergaaet en Ændring, idet jo den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse gennemførtes, da jeg i 1921 var Indenrigsminister, og fjernedes,

da jeg stod i samme Embedsstilling i 1927. Men jeg har mange Gange overfor det ærede Medlem og overfor dette høje Ting og overfor Offentligheden redegjort for saavel mine Motiver i 1921 som de Motiver, der førte mig til at foreslaa en Handling som den, der bragtes til Udførelse i 1927 ved den nye Arbejdsløshedslovs Vedtagelse. Thi det lader sig ikke gøre, at en Understøttelseslovgivning hvilende paa Stat og Kommune, tilvejebragt som Supplement til den Forsikringsordning, som Arbejdsløshedskasserne er Udtryk for, det lader sig ikke gøre, at denne kan opretholdes, naar det hele System skal indgaa i Kampen om Prisniveau og Lønniveau her i Landet paa en saadan Maade, at det betyder en meget væsentlig Hindring blandt de Hindringer, som vi her i Landet har at overvinde, inden vi kommer til fornuftige produktionsmæssige Forhold.

Jeg har mange Gange her i dette høje Ting sagt, at saa længe vort Erhvervsliv ikke bygger paa Produktionsvilkaar, der paa de forskellige Omraader bringer Produktionsprisen med Tillæg af en rimelig Salgsavance i Niveau med Købeevnen og principielt muliggør det at optage Konkurrencen, saa længe bliver vi i Arbejdsløhedssituationen, hvis talmæssige Betænkkelighed jeg meget gerne skal erkende; og saa længe vi ikke vil tage Konsekvenserne af den økonomiske Udvikling baade indenfor og udenfor vore Grænser, saa længe bliver det ikke en Krisetilstand, hvori vi er, men saa længe bliver det i Virkeligheden en normal Tilstand — det har jeg før bemærket, og jeg gentager det her.

Dog er jo Forholdet dette, som jeg før nævnte, at man fra forskellige Sider mener at øjne den Lysning i Situationen, og vi naaede da i Sommer væsentlig længere ned med Tallet paa de arbejdsløse end i de foregaaende Aar, og den Stigning, der har været i Efteraaret, ja, den har ganske vist været betydelig, som det ærede Medlem nævnte, men den har dog paa ingen Maade i nogen Uge haft den katastrofale Karakter, som Tilfældet har været i tilsvarende Uger i de foregaaende Aar.

Den Stigning, som vi kan notere i indeværende Efteraar, er i det væsentlige foranlediget ved Arbejdsledighed blandt de saakaldte Udearbejdere: Jordarbejdere, Byggearbejdere af alle mulige Arter (*Einer Jensen: Keramikkerne!*); Keramikkerne, siger det ærede Medlem, ja, der er maaske Keramikere, der er blevet ledige; det er muligt, at Efterspørgselen efter det Kunstprodukt, som Keramikkerne frembringer, under Hensyn til de afsvækkede økonomiske Forhold i